

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY w CHORZOWIE

41 – 500 Chorzów ul. Kazimierza Wielkiego 6

psse.chorzow@pis.gov.pl

<http://pssechorzow.pis.gov.pl/>

Chorzów, dnia 22 marca 2022 r.

Sekretariat PPIS

32 241 24 94 + 5 wew. 11

32 241 27 42 wew. 11

**Kierownik Oddziału Nadzoru
Sanitarnego**

32 241 24 94 + 5 wew. 14

Sekcja Epidemiologii

32 241 24 94 + 5 wew. 21, 29

fax: 32 241 24 94 + 5 wew. 28

Punkt przyjmowania próbek

32 241 24 94 + 5 wew. 33

**Sekcja Higieny Żywności,
Żywienia i Przedmiotów Użytku**

32 241 24 94 + 5 wew. 19, 15, 27

**Sekcja Higieny Komunalnej
i Środowiska**

32 241 24 94 + 5 wew. 17

Nadzór nad jakością wody

32 241 24 94 + 5 wew. 30

Sekcja Higieny Pracy

32 241 24 94 + 5 wew. 16, 31

**Sekcja Higieny Dzieci
i Młodzieży**

32 241 24 94 + 5 wew. 18

**Sekcja Zapobiegawczego
Nadzoru Sanitarnego**

32 241 24 94 + 5 wew. 16

**Samodzielne Stanowisko Pracy
ds. Oświaty Zdrowotnej**

32 241 24 94 + 5 wew. 20

Sekcja Ekonomiczna

32 241 24 94 + 5 wew. 22

Sekcja

Administracyjno-Organizacyjna

32 241 24 94 + 5 wew. 25

**Samodzielne Stanowisko Pracy
ds. Pracowniczych i Szkoleń**

32 241 24 94 + 5 wew. 25

Kasa

32 241 24 94 + 5 wew. 32

fax :

32 249 08 30

NS-HKiŚ.7011.1.117.2022

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA NA TERENIE CHORZOWA I ŚWIĘTOCHŁOWIC za rok 2021

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność

Miasta Chorzów i Świętochłowice, zaopatrywane są w wodę przeznaczoną do spożycia przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach. Dystrybucja wody odbywa się poprzez rozdzielczą sieć miejską stanowiącą własność Chorzowsko - Świętochłowickiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Ujęcia wód zlokalizowane są poza terenem nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie:

Strefa 1 - ujęcia w Miasteczku Śląskim (SUW Bibiela) i Świerklańcu (SUW Kozłowa Góra) - woda mieszana z przewagą wody głębinowej, obejmuje:

- Chorzów II (część),
- Świętochłowice: Centrum, Chropaczów, Piaśniki (część), Lipiny.

Strefa 2 - ujęcia Kobiernice, Czaniec, Goczalkowice – zbiornik Mikołów - woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, obejmuje:

- Chorzów: Batory, Klimzowiec, Centrum, Niedźwiedziniec,
- Świętochłowice: Centrum, Zgoda, Piaśniki (część).

Strefa 3 - ujęcia Kobiernice, Czaniec, Goczalkowice – zbiornik Murcki - woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, obejmuje:

- Chorzów: Stary, Maciejkowice, Chorzów II (część).

2022. m. 1. do p. m. 2733

2. Informacje o wielkości produkcji

Roczne zapotrzebowanie na wodę z podziałem na strefy zasilania dla poszczególnych miast zgodnie z informacją Chorzowsko - Świętochłowickiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. wynosiło:

Chorzów - 5 067 434 m³/rok:

- zbiornik Mikołów 3 435 304 m³/rok
- zbiornik Murcki 894 299 m³/rok
- zbiornik Bibiela 737 831 m³/rok

Świętochłowice – 1 783 484 m³/rok

- zbiornik Mikołów 792 274 m³/rok
- zbiornik Bibiela 991 210 m³/rok

3. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę

- Chorzów: 106 272 osób
- Świętochłowice: 48 817 osób

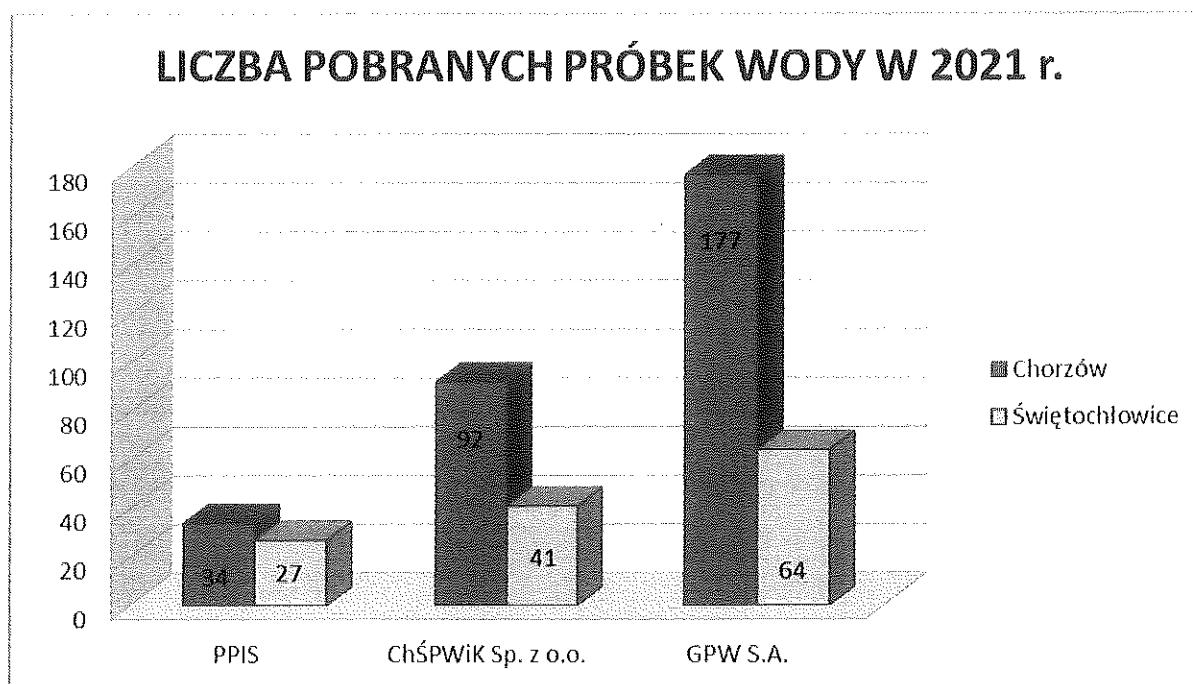
4. Jakość wody

Za jakość wody na nadzorowanym terenie odpowiedzialne są: Chorzowsko - Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. oraz Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Przedsiębiorstwa te zobowiązane są do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody oraz do przekazywania wyników badań Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Chorzowie.

Wyniki regularnych badań laboratoryjnych próbek wody pobranych ze stałych punktów monitoringowych na każdym etapie dystrybucji, pozwalają dokonać oceny jakości wody na całym terenie Chorzowa i Świętochłowic.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w 2021 r. pobrano 435 próbek wody, celem określenia jej jakości i przydatności do spożycia przez ludzi, w tym:

- w ramach bieżącego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego – **61 próbek;**
- w ramach wewnętrznej kontroli realizowanej przez:
 - Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. – **133 próbki;**
 - Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.- **241 próbek.**

Wykres 1. Liczba próbek wody pobranych w Chorzowie i Świętochłowicach

5. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody

Kontrola przeprowadzona w dniu 15.06.2021 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie, w ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad jakością wody, w Przedszkolu Miejskim nr 9 przy ul. Sportowej 6 w Świętochłowicach, wykazała przekroczenie liczby enterokoków oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h w wodzie pobranej z przyłącza wodociągowego zasilającego budynek. Natychmiastowo wystosowano pismo do dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 9 o konieczności korzystania z wody konfekcjonowanej w celu przygotowania posiłków. Kontrolny pobór próbek wody pobranych w dniu 18.06.2021 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie ponownie wykazał przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h oraz nie wykazał przekroczeń w zakresie liczby enterokoków w próbkach wody pobranych z przyłącza wodociągowego zasilającego budynek przedszkola oraz ze studni wodomierzowej Świe/35 przy ul. 3-go Maj/Pokoju. W związku z powyższym, GPW S.A. podjęło natychmiastowe działania polegające na zwiększeniu dozowania podchlorynu sodu w punkcie jego podawania do sieci wodociągowej w Bytomiu przy ul. Krzyżowej oraz zwiększeniu dozowania dezynfekanta w wodzie włączanej do sieci ze Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra. W dniu 26.06.2021 r. ChŚPWIK Sp. z o.o. pobrało próbkę wody z przyłącza wodociągowego zasilającego budynek przedszkola, w której nie stwierdzono przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A odnotowano przekroczenie parametrów mikrobiologicznych tj. ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h, bakterii grupy coli oraz parametrów fizykochemicznych tj. żelaza i chloroformu. Zgodnie z pismem Prezesa Zarządu, podjęto natychmiastowe działania polegające na intensywnym płukaniu wodociągu magistralnego DN 1200. W związku ze stwierdzeniem przekroczenia dopuszczalnej wartości żelaza, zarządca niezwłocznie poinformował PPIS w Chorzowie o działaniach naprawczych i przedłożył wyniki badań wody potwierdzające skuteczność prowadzonych działań.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. odnotowano przekroczenie parametrów mikrobiologicznych tj. ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h, bakterii grupy coli oraz parametrów fizykochemicznych tj. mętności, manganu i żelaza. Podjęto natychmiastowe działania polegające na intensywnym płukaniu sieci.

Kontrolne pobory próbek nie wykazały przekroczeń ww. parametrów.

Na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych pobranych próbek, mając na uwadze, że przekroczenia parametrów występowały krótkotrwale i incydentalnie stwierdzono, że woda na nadzorowanym terenie spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

6. Wpływ przekroczonych parametrów na zdrowie konsumentów

A. Parametry mikrobiologiczne

Enterokoki rzadko rozmnażają się w zanieczyszczonych wodach. Ich zasadniczą wartością dla analizy wody jest spełnianie roli dodatkowego wskaźnika jakości uzdatniania wody. Są bardzo odporne na wysuszenie i mogą być przydatne w rutynowej kontroli przeprowadzonej po wymianie na nowe lub po wykonaniu napraw istniejących przewodów wodociągowych czy też do wykrywania zanieczyszczeń powodowanych sływem powierzchniowym do wód gruntowych lub powierzchniowych.

Obecność **bakterii grupy coli** jest wskaźnikiem efektywności uzdatniania i prawidłowego stanu systemu dystrybucji wody. Ich obecność nie zawsze jest bezpośrednio związana z zanieczyszczeniem kałowym lub wystąpieniem organizmów patogennych w wodzie, wskazuje jednak na duże prawdopodobieństwo występowania drobnoustrojów chorobotwórczych. Bakterie grupy coli mogą powodować zakażenia jelitowe, których objawami mogą być gorączka, wymioty i biegunka.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C po 72 h - bakterie te występują w wodzie i w glebie, rozkładając martwą materię organiczną. Ich duża liczebność w wodzie może świadczyć o zanieczyszczeniu organicznym, nieprawidłowym procesie uzdatniania, awarii lub złym stanie instalacji. Mikroorganizmy te nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi a ich oznaczanie w połączeniu z monitorowaniem m.in. *Escherichii coli*, bakterii grupy coli oraz mętności jest stosowane w ramach realizacji systemu wielobarierowego podejścia mającego na celu zapewnienie produkcji bezpiecznej wody do spożycia.

B. Parametry fizykochemiczne

Podwyższone wartości stężeń **żelaza** występują przede wszystkim w wodach podziemnych, w których głównym ich źródłem są substancje mineralne, obecne w utworach geologicznych. Duża zawartość żelaza wywołuje wzrost mętności wody, zmianę barwy oraz pogarsza jej walory smakowe (metaliczny posmak) i pomimo, iż nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, wymaga podejmowania działań naprawczych.

Mangan występujący w wodzie w stężeniach przekraczających 0,1 mg/l nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienie urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie do picia, tak jak w przypadku żelaza, może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji.

Wzrost **mętności** wody może być spowodowany obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów. Widoczne zmętnienie wody wpływa na akceptowalność wody przez konsumentów. Ponadnormatywna mętność wody nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, może ona wskazywać na zakłócenia w procesie uzdatniania wody i obecność zanieczyszczeń, które mogą mieć wpływ na zdrowie.

Chloroform (Trichlorometan) jest ubocznym produktem dezynfekcji wody. Wchłaniany do organizmu po wprowadzeniu drogą doustną, poprzez inhalację lub przez skórę. Długotrwała ekspozycja może powodować zmiany w nerkach, wątrobie, czy tarczycy.

Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w 2021 r. występowały krótkotrwale i incydentalnie, nie stwierdzono bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

7. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody

W 2021 r. odnotowano 2 interwencję dotyczące pogorszonej jakości wody na nadzorowanym terenie:

- **Chorzów, ul. Opolska 16** - pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych z instalacji wewnętrznej budynku oraz z przyłącza wodociągowego.

W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

- **Świętochłowice, ul. Wyzwolenia 4A** – pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych z instalacji wewnętrznej budynku oraz z przyłącza wodociągowego. W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

8. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W 2021 r. nie prowadzono postępowań administracyjnych w zakresie jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

9. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowe – kanalizacyjne

Każdorazowo przedsiębiorstwa wodociągowe informują o zdarzeniach mogących mieć wpływ na pogorszenie jakości wody m.in. poprzez dzienny raport dyspozytora, zawiadomienie o ograniczeniu w dostawie wody oraz zawiadomienie o czasowym wyłączeniu odcinka na czas awarii.

Mając na uwadze, iż przekroczone parametry nie miały bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi i wystąpiły krótkotrwale, **PPIS w Chorzowie w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)** wydał ocenę o przydatności wody do spożycia na terenie miast Chorzów i Świętochłowice.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Chorzowie

mgr Aneta Szczęśniak